

(DSAN1) (NR)

B.A./B.Com./B.Sc./B.B.M./B.B.A./B.H.M. DEGREE EXAMINATION, MAY – 2015

First Year

Part – I : SANSKRIT

Paper – I : Poetry, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Maximum Marks: 80

Answer the following

[3 × 10 = 30]

1) a) Explain the state of citizens in Dasarathas ruine with in 300 words.

दशरथस्य राज्ये प्रजानां स्थितिः 300 मितेषु पदेषु विवृणुत

OR/अथवा

b) Explain the characteristics of मूर्ख in according with Vidura with in 300 words.

विदुरेण वर्णितानि कानि कानि मूर्ख लक्षणानि 300 मितेषु पदेषु विवृणुत

2) Narrate the speech of Brahma Chāri

a) Towards Parvati who is doing pennana

तपश्चरन्तीं पार्वतीं प्रति जटिलस्य वाक्यानि वर्णयत

OR/अथवा

b) Narrate the story of मृतोज्जीवनम्

मृतोज्जीवनं नाम उपाख्यानं लिखत

3) a) Explain the help of राजवाहन to the Brahmin

राजवाहनकृतं द्विजोपकृतिं विशदयत

OR/अथवा

b) Write the story of शशक

"चतुरः शशकः" – इति कथां लिखत

4) Answer the following with reference to the context.

[4×4=16]

‘चत्वारि’-ससंदर्भ लिखत

- i) दानाध्ययनशीलाश्च संयताश्च प्रतिग्रहे
- ii) संसारिणी प्रज्ञा धर्मा र्थावनुवर्तते
- iii) अनाहूतः प्रतिवसति आपृष्टो बहुभाषते
- iv) मनीषिभिः साप्तपदीनमुच्यते
- v) न कामवृत्तिः वचनीयमीक्षते
- vi) नूनमेतस्य दिग्विनयास्मभ समयः एषः
- vii) लोको दुर्जनकगृको नास्ति
- viii) व्यपदेशेन महतां सिद्धिः संजायते परा

5) Translate any two into English or Telugu.

[2 × 3 =6]

श्लोकइयं आंलभाषायां आन्ध्रभाषायां वा अनुवदत

- i) यस्य कृत्यं न जानन्ति मन्त्रं वा मन्त्रितं परे। कृतमेवास्य जानन्ति स वै पण्डित उच्यते ॥
- ii) अमित्रं कुरुते मित्रं मित्रं द्वेष्टि हिनस्ति च। कर्म चारभते दुष्टं तमाहुर्महचेतसम् ॥
- iii) न्यस्तोधस्य यथा बीजं स्तोकं सुक्षेत्रभूमिगं।
बहुविस्तीर्णतां याति तद्वहामं सुपात्रगम् ॥
- iv) त्यजेदेकं कुलस्यर्थे ग्रामस्यार्थे कुलंत्येजेत्।
ग्रामं जनपदस्यार्थे आत्मार्थे पृथिवीं त्यजेत् ॥

6) a) Write the forms of any three in the other numbers of the given persons. [3 × 2 = 6]

त्रयाणां इतरवचनेषु रूपाणि लिखत

- i) प्रवेक्ष्यति

- ii) मुञ्चे:
- iii) भवति
- iv) इच्छानि
- v) वन्दे
- vi) युध्येय

b) चतुर्णां तत्तद्विभक्तिषु रूपाणि लिखत

[4 × 2 = 8]

- i) देवस्य
- ii) भानौ
- iii) गौः
- iv) रमासु
- v) वधूभिः
- vi) वारि
- vii) मात्रे
- viii) मतिषु

c) Combine any four

[4 × 2 = 8]

चत्वारि सन्धत्त

- i) कपि + ईश्वरः
- ii) पौ + अकः
- iii) महा + उत्सवः
- iv) इति + आह
- v) पेष् + ता
- vi) कुर्वन् + एव
- vii) सुप् + अन्तः
- viii) नृपः + जयति

d) Dissolve any three

[3 × 2 = 6]

त्रयाणां विग्रहवाक्यानि लिखत

i) मुष्टीमुष्टि

ii) चक्रपाणिः

iii) शिवौ

iv) कुम्भकारः

v) कृष्णसर्पः

vi) राजपुरुषः

